

Ilmastonmuutos ja maaseutu

Tarjolla tietoa ja keskustelua ilmastonmuutoksen vaikutuksista maatalouteen ja maaseudun kehitykseen nyt ja lähitulevaisuudessa.

Miksi ilmastonmuutoksesta kannattaa olla kiinnostunut nyt?

- Lisääntyvä paikallinen säävaihtelu ja ääri-ilmiöt vaikuttavat säästä riippuvaisiin elinkeinoihin kuten maatalouteen.
- Markkinahintojen heilahtelu ja ilmastopolitiikan ohjaustoimien lisääntyminen koskettavat myös maaseudun elinkeinoja.
- Aikainen varautuminen epävarmuuksiin ja tietoon perustuva suunnittelu voi vähentää kokonaiskustannuksia ja mahdollistaa laajemman sopeutumisen.
- Tulevaisuuteen varautuminen, parempi suunnittelu ja kestävät valinnat voivat tuoda apua tilan kannattavuuteen ja hyötyjä riskienhallintaan.
- Muiden kokemuksista kuuleminen voi antaa eväitä omaan toimintaan.

Lisätietoja saat

- www.ilmase.fi –nettisivustolta
- hankkeen työpajoissa
- ilmoittautumalla mukaan hankkeen verkostoon riitta.savikko@mtt.fi , puh. 050 571 4548

Kuvat: Yrjö Tuunanen ja Tapio Tuomela / MTT:n arkisto

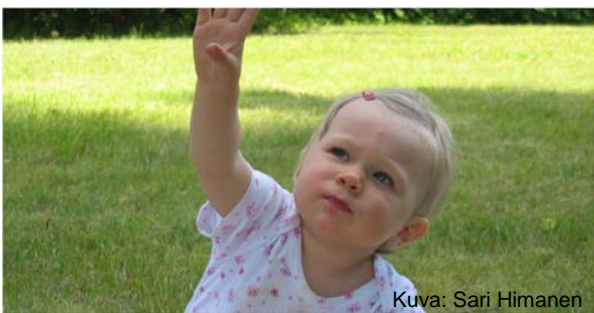

Miten voin vähentää ilmastovaikutuksia tilallani?

Maataloudessa ilmastonmuutoksen kiihtymistä voidaan hillitä mm. hiili- ja ravinnelähteiden kuten karjanlannan tehokkaammalla käytöllä, energia- tehokkuutta lisäämällä, märehitijöiden ruokinnalla ja monipuolisella maankäytöllä.

Lue sivustoltamme:

- Mistä maatalouden kasviuonekaasupäästöt tulevat? Päästöjen hillintä käytännössä
- Maatilatason biokaasuratkaisut
- Biokaasun kannattavuuslaskuri
- Valkuaisomavaraisuutta palkokasvien viljelyllä
- Ravinnehuutoumat ja niiden ehkäiseminen
- Lannan typpi tehokkaasti käyttöön
- Maan kasvukuntoa parantamalla mukaan ilmastotalkoisiin

Kuva: Sari Himanen

Miksi on syytä varautua?

Maatalous on herkkä sään ja ilmaston muutoksille. Myös muu maaseudun yritystoiminta, kuten metsätalous ja maatilamatkailu, on säästä riippuvaista ja nopeaakin sopeutumista muuttuviin olosuhteisiin tarvitaan. Varautuminen energian hinnan ja maatalouspolitiikan muutoksiin on tärkeää kannattavuudelle.

Lue sivustoltamme:

- Miten säästää maatalan energialaskussa?
- Syysrypsin viljely
- Maatalouspolitiikka ja tilan talous ilmastonäkökulmasta
- Satovarmuutta seosviljelyllä?
- Sadanta lisääntyy ja eroosion riski kasvaa: varautumiskeinoja ja kokemuksia tiloilta
- Kasvintuhoojat muuttuvassa ilmastossa
- Maanviljelijän käytännön toimet ilmastonmuutokseen varautumiseksi

Vuosina 2011–2014 toteutettavaa valtakunnallista hanketta rahoittaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (Hämeen ELY-keskus).

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

